

МІНІСТЕРСТВО ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Л И С Т

25.08.2010 N 9111/0/14-10/13

Про розрахунок норми тривалості робочого часу на 2011 рік

Під час розрахунку норми тривалості робочого часу безпосередньо на підприємстві слід керуватися нижчезазначеним.

Як передбачено частиною першою статті [50 Кодексу законів про працю України](#) (далі - КЗпП), нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень.

Підприємства і організації при укладенні колективного договору можуть встановлювати меншу норму тривалості робочого часу, ніж передбачено в частині першій цієї статті. При встановленні меншої норми тривалості робочого часу слід мати на увазі, що оплата праці в цьому випадку має провадитись за повною тарифною ставкою, повним окладом.

Відповідно до частини першої статті [51 КЗпП](#) скорочена тривалість робочого часу встановлюється:

1) для працівників віком від 16 до 18 років - 36 годин на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють в період канікул) - 24 години на тиждень.

Тривалість робочого часу учнів, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу, передбаченої в абзаці першому цього пункту для осіб відповідного віку;

2) для працівників, зайнятих на роботах з шкідливими умовами праці, - не більш як 36 годин на тиждень.

Перелік виробництв, цехів, професій і посад зі шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого часу, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 року [N 163](#).

Крім того, законодавством встановлюється скорочена тривалість робочого часу для окремих категорій працівників (учителів, лікарів та інших).

Скорочена тривалість робочого часу може встановлюватись за рахунок власних коштів на підприємствах і в організаціях для жінок, які мають дітей віком до чотирнадцяти років або дитину-інваліда.

Згідно зі статтею [69 Господарського кодексу України](#) підприємство самостійно встановлює для своїх працівників скорочений робочий день та інші пільги.

При розрахунку балансу робочого часу слід мати на увазі, що згідно зі статтею [53 КЗпП](#) напередодні святкових і неробочих днів (ст. [73 КЗпП](#)) тривалість роботи працівників, крім працівників, зазначених у статті [51 КЗпП](#), скорочується на одну годину як при п'ятиденному, так і при шестиденному робочому тижні, а напередодні вихідних днів тривалість роботи при шестиденному робочому тижні не може перевищувати 5 годин.

Відповідно до статті [73 КЗпП](#) у 2011 році на підприємствах, в установах, організаціях робота не проводиться у такі святкові і неробочі дні:

1 січня - Новий рік;
7 січня - Різдво Христове;
8 березня - Міжнародний жіночий день;
24 квітня - Пасха (Великдень);
1 і 2 травня - День міжнародної солідарності трудящих;
9 травня - День Перемоги;
12 червня - Трійця;
28 червня - День Конституції України;
24 серпня - День незалежності України;

Згідно з частиною третьою статті [67 КЗпП](#) у випадку, коли святковий або неробочий день (ст. [73 КЗпП](#)) збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого. Тому за графіком п'ятиденного робочого тижня з вихідними днями у суботу та неділю у 2011 році вихідний день у суботу 1 січня має бути перенесений на понеділок 3 січня, вихідний день у неділю 24 квітня - на понеділок 25 квітня, вихідний день у неділю 1 травня - на вівторок 3 травня, вихідний день у неділю 12 червня - на понеділок 13 червня.

Як правило, з метою створення сприятливих умов для святкування, а також раціонального використання робочого часу, розпорядженнями Кабінету Міністрів України рекомендується переносити робочі дні для працівників, яким встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями у суботу та неділю.

У зв'язку з тим, що зазначене розпорядження має рекомендаційний характер, рішення про перенесення робочих днів приймається роботодавцем самостійно шляхом видання наказу чи іншого розпорядчого документа.

Прийняте роботодавцем рішення про перенесення робочих днів змінює графік роботи підприємства, установи, організації та норму тривалості робочого часу у місяцях, в яких запроваджено перенесення робочих днів. Тому всі дії щодо надання відпусток, виходу на роботу мають здійснюватися по зміненому у зв'язку перенесенням робочих днів графіку роботи підприємства.

При цьому слід мати на увазі, що у разі перенесення робочого дня, який передує святковому чи неробочому дню, на інший вихідний день, для збереження балансу робочого часу за рік тривалість роботи у цей перенесений робочий день має відповідати тривалості передсвяткового робочого дня, як це передбачено статтею [53 КЗпП](#).

Законодавством не встановлено єдиної норми тривалості робочого часу на рік. Ця норма може бути різною залежно від того, який робочий тиждень установлений на підприємстві (п'ятиденний чи шестиденний), яка тривалість щоденної роботи, коли встановлено вихідні дні, а тому на підприємствах, в установах і організаціях норма тривалості робочого часу на рік визначається самостійно з дотриманням вимог статей [50](#) - [53](#), [67](#) і [73 КЗпП](#).

Наводимо приклад розрахунку норми тривалості робочого часу на 2011 рік (додається), розрахованої за календарем п'ятиденного робочого тижня з двома вихідними днями в суботу та неділю при однаковій тривалості часу роботи за день впродовж робочого тижня та відповідним зменшенням тривалості роботи напередодні святкових та неробочих днів.

За зазначених умов, залежно від тривалості робочого тижня, норма робочого часу на 2011 рік становитиме:

при 40-годинному робочому тижні - 1996 год.;

при 39-годинному робочому тижні - 1950 год.;

при 38,5-годинному робочому тижні - 1925 год.;

при 36-годинному робочому тижні - 1800 год.;

при 33-годинному робочому тижні - 1650 год.;

при 30-годинному робочому тижні - 1500 год.;

при 25-годинному робочому тижні - 1250 год.;

при 24-годинному робочому тижні - 1200 год.;

при 20-годинному робочому тижні - 1000 год.;

при 18-годинному робочому тижні - 900 год.

Заступник Міністра

Додаток

Розрахунок норм тривалості робочого часу на 2011 рік

N з/п	Показники	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	2011 рік
1	Кількість календарних днів	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31	365
2	Кількість святкових днів і днів релігійних свят (число місяця, на яке припадає свято)	2 (1, 7)	-	1 (8)	1 (24)	3 (1, 2, 9)	2 (12, 28)	-	1 (24)	-	-	-	-	10
3	Кількість вихідних днів	10	8	8	9	9	8	10	8	8	10	8	9	105
4	Кількість днів, робота в які не проводиться	12	8	9	10	12	10	10	9	8	10	8	9	115
5	Кількість робочих днів	19	20	22	20	19	20	21	22	22	21	22	22	250
6	Кількість днів, що передують святковим та неробочим, у які тривалість робочого дня (зміни) при 40-годинному тижні зменшується на 1 годину (число місяця, в яке скорочується)	1 (6)	-	1 (7)	-	-	1 (27)	-	1 (23)	-	-	-	-	4

	тривалість робочого дня)													
Норма тривалості робочого часу в годинах при:														
7	40-годинному робочому тижні	151,0	160,0	175,0	160,0	152,0	159,0	168,0	175,0	176,0	168,0	176,0	176,0	1996
8	39-годинному робочому тижні	148,2	156,0	171,6	156,0	148,2	156,0	163,8	171,6	171,6	163,8	171,6	171,6	1950
9	38,5- годинному робочому тижні	146,3	154,0	169,4	154,0	146,3	154,0	161,7	169,4	169,4	161,7	169,4	169,4	1925
10	36-годинному робочому тижні	136,8	144,0	158,4	144,0	136,8	144,0	151,2	158,4	158,4	151,2	158,4	158,4	1800
11	33-годинному робочому тижні	125,4	132,0	145,2	132,0	125,4	132,0	138,6	145,2	145,2	138,6	145,2	145,2	1650
12	30-годинному робочому тижні	114,0	120,0	132,0	120,0	114,0	120,0	126,0	132,0	132,0	126,0	132,0	132,0	1500
13	25-годинному робочому тижні	95,0	100,0	110,0	100,0	95,0	100,0	105,0	110,0	110,0	105,0	110,0	110,0	1250
14	24-годинному робочому тижні	91,2	96,0	105,6	96,0	91,2	96,0	100,8	105,6	105,6	100,8	105,6	105,6	1200
15	20-годинному робочому тижні	76,0	80,0	88,0	80,0	76,0	80,0	84,0	88,0	88,0	84,0	88,0	88,0	1000
16	18-годинному робочому тижні	68,4	72,0	79,2	72,0	68,4	72,0	75,6	79,2	79,2	75,6	79,2	79,2	900